

ENZO ENEA (*1964)

Nejprve studoval průmyslový design, brzy se začal věnovat zahradní architektuře, studia ho zavedla do Londýna, poté cestoval do Brazílie a na Havaj, kde realizoval své první projekty většího měřítka pro hotely Sheraton. Po návratu do Švýcarska v 90. letech převzal obchod se zahradními dekoracemi svého otce, aby pak v r. 1993 založil firmu Enea GmbH. Ta má dnes pobočky ve Švýcarsku a v Miami. V Rapperswil-Jona založil v r. 2010 Baumuseum.

landscaping

Švýcarského krajinytvůrce Enza Eneu, který spolupracuje s plejádou světoznámých architektů s rozdílným rukopisem, např. s Tadaem Andem či Antoniem Citteriem, jsme zastihli při prezentaci jeho návrhů pro developerský projekt Oaks Prague.

TEXT DANICA KOVÁŘOVÁ FOTO ARCHIV SPOLEČNOSTI ENEA

Společnost Enea GmbH patří k předním světovým firmám, věnujícím se krajinné architektuře. Jejich projekty jsou komplexní designovou fúzí mezi vnitřními a vnějšími prostory, zahrady nasávají ducha domu a naopak. Vytváří privátní i firemní zahrady a terasy, restaurace, definuje atria i okolí hotelů a resortů, navrhuje celkové prostředí developerských projektů, veřejné parky, vinařství, ale i golfové hřiště. Její dvě kanceláře ve Švýcarsku a Americe zaměstnávají dvě stovky multidisciplinárních odborníků – krajinné architektky, stavební architektky, interiérové designéry, techniky a inženýry, konstruktéry i zahradníky. Vaši zakázku zprocesují jako dokonalý balíček – počínaje plánovací a konstrukční fází přes instalaci a návrh osvětlení a závlahy, výsadby a konče výběrem outdoorového nábytku a doplňků. „Jsme výtvarní umělci, ale v jiné, 3D dimenzi,“ říká s oblibou Enzo Enea. Jeho přístup se případ od případu liší. Někdy scénérii rámuje, jindy otevírá, zavírá, vyjimečně i skrývá.

Jaký balíček si vaše kancelář připravila pro developerský projekt The Oaks Prague?

V obci Rapperswil-Jona je pro veřejnost otevřen showroom a také osmnáctiakový park, jehož součástí je Baumuseum a arboretum. Je to unikátní venkovní botanická laboratoř se sbírkou vzácných stromů a keřů (3000 druhů) i kolekcí moderních sochařských děl.

Hlavní bylo zprvu porozumět rozloze, mluvíme tu totiž o 130 hektarech, což není úplně obvyklá zakázka. Začali jsme úvahami nad krajinnou strategií, jaká by v takovém měřítku mohla fungovat. Současně jsme zkoumali povahu nebreňnických pozemků i to, v jaké kondici se nacházejí. Duby se nakonec nestaly pouze symbolem projektu, ale také konceptem celé naší strategie. Navrhli jsme nové dubové aleje – právě začínají růst a teprve po nich budou růst domy. A to také není moc časté, abychom měli takový náskok a mohli sledovat, jak nová příroda roste společně s architekturou. Aleje se budou komplexem vinout jako červená stuha a propojí jeho jednotlivé části. Vilovou vesnicí se zámek a jeho novou přístavbou – bude zde hotel, spa, restaurace, konferenční centrum, golfový klub a vinný bar, zámek s golfovým hřištěm i klášterní vila.

V jaké fázi se projekt momentálně nachází?

Věnujeme se centru vesnice, náměstí se službami a místem pro konání trhů. S architektky diskutujeme charakter fasád nebo to, jaké barvy se asi použijí, vymyslíme, jaký dát náměstí rámeček a jaké mikroklima vytvořit, aby se v něm lidé cítili příjemně. Vždy mi jde o to, aby návrh zeleně byl funkční, ale aby také nastavil dialog s architekturou, v tomto případě se škálou rozdílných forem a objemů vil a apartmánových domů od autorů s různým rukopisem. S architektky jsem v soustavném kontaktu a o všem se bavíme (Richard Meier, Eva Jiříčková, Duggan Morris, Hall McKnight,

Horní levý sloupec a obr. dole: Řešení přírodního prostředí v ozdravném centru Lanserhof Tegernsee. *Horní pravý sloupec:* Vizualizace a nákres náměstí a lávky vedoucí k rybníčku pro projekt The Oaks Prague. Pro novou výsadbu budou použity pouze původní druhy stromů, mezi které patří především duby, břízy a javory. Rekonstrukce se dočkají všechny původní rybníky, vytvoří se nové tůně, jež brzy osídlí mnohé druhy zvířat i rostlin. „Děti vyrůstající v takovém prostředí budou mít blíže k přírodě, naučí se padat ze stromů, budou chytat žáby, nebudou izolovány v umělém prostředí,“ řekl též Enzo Enea.

John Pardey, Wolfgang Ludes, ADR nebo Marani aj. – pozn. autorky).

Počítáte v návrhu s nějakými historickými referencemi?

Genius loci je to nejdůležitější, co musím do návrhů integrovat, pracovat s lokálními, přirozenými prvky a rostlinnými druhy. Mým cílem není dekorovat, ale integrovat. Nejnáročnější je správně přečíst dané místo a architektův rukopis a napojit na něj zahradní a krajinné elementy, jako by byly jeho přirozenou součástí. Něco jiného je, když si dáte palmu nebo olivovník na terasu v novostavbě uprostřed New Yorku, a něco jiného je, když se ocitnete za Prahou, uprostřed české krajiny. Nebylo by správné vybrat zeleň, která je pro dané místo exotická. Zde nezačínáme od nuly, musíme historii respektovat. Jsou tu dvě stě let staré kaštiny, možná i pět set let staré duby a my je nově propojujeme. Zachovat a přitom oživit identitu místa, respektovat jeho funkci a přitom ho kultivovat, to je výzva. „Nezahradníčíme“, ale tvoříme open-air prostory, které lidem mají zlepšit kvalitu života.

Jaká část bude z vašeho pohledu dokončena jako první?

Zámecké nádvoří. Tam jsme navrhli převážně tisy, které do českého prostředí patří a dobře se formují. S minimalistickou architekturou Johna Pawsona vytvoří správnou interakci.«

SERVIS

www.enea.ch, www.theoaksprague.cz

